

Taula de treball

L'ARQUEOLOGIA I LA PALEONTOLOGIA

L'arqueologia i la paleontologia

ENTITATS REPRESENTADES A LA TAULA

Associació Catalana de Bioarqueologia

Associació d'Arqueòlegs de Catalunya

Associació d'Empreses d'Arqueologia de Catalunya. ÀTICS

Col·legi Oficial de Geòlegs de Catalunya

Generalitat de Catalunya – Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació

Institut Català d'Arqueologia Clàssica

Institut Català de Paleontologia Dr. Miquel Crusafont

Institut d'Estudis Ilerdencs

Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles

Museu d'Arqueologia de Catalunya

Museu de la Conca Dellà

Societat Catalana d'Arqueologia

Universitat de Barcelona

Universitat de Girona

QÜESTIONS TRACTADES

1. Concreció d'aspectes a considerar en relació al corpus legislatiu específic sobre paleontologia
2. La Paleontologia, patrimoni natural o cultural?
3. En quines circumstàncies la paleontologia ha d'estar assimilada a l'arqueologia?
4. És necessari protegir de la mateixa manera TOTES les restes fòssils (invertebrats, vertebrats, plantes...)?
5. Preparació, reducció de blocs, analítiques... Qui se n'ha de fer càrrec?

CONCLUSIONS

Degut a que diversos dels aspectes tractats a la taula tenen una problemàtica pròpia, diferenciada de la de l'arqueologia es realitzaran dues taules, a banda del PIACAT, amb la participació de més paleontòlegs per tal de tractar-los a fons.

Segons organismes internacionals com la UNESCO, el patrimoni cultural inclouria llocs amb valor científic, on es podrien incloure els jaciments de fòssils. Però resulta que la mateixa organització inclou les formacions geològiques excepcionals, que també podrien contenir fòssils, dins del patrimoni natural. Per tant inclou els fòssils en dues categories de patrimoni: cultural i natural. Aquesta dualitat ha portat a discutir molt si els fòssils són patrimoni cultural o natural. Malgrat el seu origen natural, la seva dimensió històrica i la pertinença a un període determinat de la història de la Terra, justifiquen que aquests béns s'integrin dins del Patrimoni Històric. Els fòssils són importants per la informació que aporten sobre la història de la vida a la Terra. Acullen en sí mateixos una dimensió històrica, malgrat que no tinguin, a priori, una evident connotació cultural. El patrimoni paleontològic, però, per la seva especial naturalesa difereix d'altres tipus de patrimoni com l'històric o el cultural, per la qual cosa requereix de fórmules de protecció diferents. Sobre els fòssils i els jaciments dels quals procedeixen, es desenvolupa l'activitat investigadora dels paleontòlegs, que al llarg dels dos darrers segles han creat un important patrimoni moble que, ja de per si, ha de ser considerat com una part del patrimoni cultural. L'anàlisi d'aquest cos documental subministra una informació primordial per la valoració del patrimoni paleontològic.

La paleontologia i el patrimoni paleontològic estan adquirint cada cop una dimensió més cultural. En paral·lel també creix una dimensió social d'aquest patrimoni que es manifesta per l'interès de la societat en les notícies que es generen sobre les excavacions paleontològiques o nous descobriments. La paleontologia fonamenta bona part del seu futur amb la capacitat d'il·lusionar a la societat amb la descoberta, estudi i difusió de nous móns del passat, abans i durant la presència de l'home i dels seus avantpassats.

L'arqueologia i la paleontologia

Cal una definició clara de patrimoni paleontològic català, és a dir, redefinir, si és possible, el concepte de patrimoni paleontològic cultural català, ja que actualment, segons el decret 78/2002, aquest inclou tot el registre fòssil, inclús aquell que no té a veure amb la història de l'home. Caldria restringir aquest concepte, en termes generals, a la part d'aquest registre fòssil que realment mereixi ser conservat i protegit, en funció de la seva singularitat i valors patrimonials (científics, culturals, socials, etc.).

Ara per ara, és inviable fer un inventari del patrimoni paleontològic degut a la seva gran magnitud. Un cop es redefeixi el "patrimoni paleontològic català" serà necessari fer un inventari del patrimoni immoble, i potser també del moble. Cal la creació d'un inventari del patrimoni immoble perquè molta part del patrimoni paleontològic no està registrat ni catalogat.

Per a protegir el patrimoni cal inventariar els elements que l'integren i posteriorment catalogar-los segons criteris objectius de valorització. Per tant, és indispensable la realització d'un inventari del jaciments paleontològics de Catalunya i una posterior catalogació dels que mitjançant criteris científics i patrimonials es considerin prou importants com per protegir-los.

Propostes

- Cal treballar més en la catalogació de jaciments del patrimoni paleontològic de Catalunya encara no catalogats, així com actualitzar i millorar l'inventari actual.
- Es podria fer un inventari paleontològic dels llocs realment a protegir, ja que actualment ho està parcialment (incloent els jaciments que s'emmarquin dins de la nova definició de patrimoni cultural català). Es podria fer un inventari paleontològic dels llocs realment a protegir, ja que actualment hi ha una part dels jaciments importants sense catalogació.
- El patrimoni paleontològic hauria de catalogar-se com el patrimoni arquitectònic (punts amb interès paleontològic, aquests protegir-los, i la resta no). No cal protegir tots els jaciments de fòssils, sinó només aquells que es considerin "protegibles" dins d'una nova redefinició de patrimoni paleontològic català.
- La necessitat de millorar de la protecció del patrimoni paleontològic en front de l'Obra Civil.
- Incapacitat actual de gestionar el patrimoni paleontològic a causa de la magnitud que suposa el protegir més del 70% del territori català, així com per la necessitat d'incrementar el nombre de paleontòlegs en el cos administratiu, i els recursos emprats en les feines d'inventari i catalogació dels béns mobles i dels jaciments.

Degut a la idiosincràsia científica pròpia de la Paleontologia, caldria:

- fer una legislació / reglament únic per a la Paleontologia,
- o bé elaborar un reglament que contemplés per separat l'Arqueologia i la Paleontologia. En aquest nou reglament caldria concretar quines són les diferents actuacions paleontològiques que es contemplen, detallant al màxim els treballs relacionats amb la part més específica d'aquesta disciplina, així com intentant evitar les imprecisions i buits legals que es generen en la lectura de l'actual reglament.